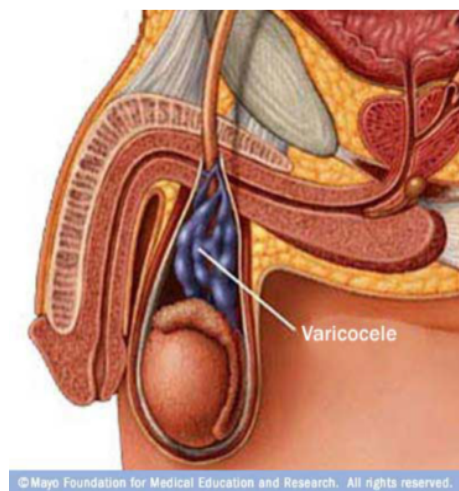

واریکوسل :

واریکوسل چیست : به گشادشدگی سیاهرگ های تخلیه کننده خون بیضه واریکوسل گفته می شود. واریکوسل علت شایع کاهش تولید و اختلال کیفیت اسپرم است و می تواند باعث ناباروری شود .

چرا واریکوسل ایجاد می شود : اکثر موارد واریکوسل بدون علت ایجاد می شوند. در این موارد دریچه های داخل سیاهرگ ها از عبور مناسب خون ممانعت می نمایند و لذا این مسئله باعث بازگشت خون و در نتیجه تورم سیاهرگ ها می شود (این فرایند مشابه مکانیسم تشکیل واریس در پا می باشد) ریسک فاکتور خاصی برای آن شناخته نشده ولی برخی مطالعات وزن بالا را ذکر نموده اند.

آیا واریکوسل شایع است؟ بله واریکوسل در ۱۵-۲۰٪ تمام مردان و ۴۰٪ مردان نابارور دیده می شود . واریکوسل بیشتر در سن بلوغ و در مردان ۱۵-۲۵ ساله و معمولاً در سمت چپ دیده می شود .

علائم و نشانه ها : واریکوسل معمولاً فاقد علامت است. در صورت بروز درد این درد می تواند مبهم یا ندرتا شدید باشد. با نشستن برخاستن و کارهای فیزیکی تشدید می شود. در طول روز بدتر و هنگام خواب بهتر می شود.

همچنین بیمار می تواند از سنگینی بیضه شکایت داشته باشد.

در معاینه ممکن است توده وریدی در قسمت فوقانی بیضه بدست بخورد که در موارد شدید از آن بعنوان کیسه پر از کرم یاد میشود. این توده در حالت ایستاده بزرگتر است و در حالت خوابیده کوچکتر و یا ممکن است از بین برود و در طول زمان ممکن است این توده مرتباً "بزرگتر شود. بیضه در سمت درگیر می تواند کوچکتر از سمت مقابل باشد.

چه زمانی به پزشک مراجعه کنیم : واریکوسل بدلیل آنکه فاقد علامت است معمولاً درمانی نیاز ندارد و معمولاً طی بررسی ناباروری یا معاینه روتین کشف می شود. ولی چنانچه درد یا تورمی در کیسه بیضه لمس نمودید به پزشک مراجعه نمایید زیرا برخی بیمارهایی که با چنین علائمی تظاهر می نمایند نیازمند درمان سریع هستند.

هشدار : بروز واریکوسل به صورت ناگهانی در فرد مسن می تواند بعلت ضایعاتی همانند تومور کلیه باشد. لذا در اینگونه موارد مراجعه سریع و بررسی بیشتر توصیه می شود.

اثرات واریکوسل :

۱) آتروفی (کوچک شدن) بیضه: افزایش جریان خون وریدی باعث افزایش فشار و در نتیجه افزایش تماس سلولهای بیضه با توکسین ها می شود که باعث تخریب آنها می گردد.

۲) ناباروری: بنظر می رسد افزایش جریان خون باعث افزایش دمای بیضه می شود که تاثیر منفی بر روی کمیت و کیفیت اسپرم می گذارد. همچنین دیده شده که واریکوسل یک سمت تولید اسپرم را در هر دو بیضه مختل می کند.

واریکوسل چگونه تشخیص داده می شود : اساس تشخیص واریکوسل با معاینه بالینی است. ولی از سونوگرافی هم می توان در تشخیص کمک گرفت. قطر ورید بیشتر از ۲ میلیمتر می تواند نشانه واریکوسل باشد. سونوگرافی داپلر (رنگی) هم می تواند بازگشت وریدی را در سمت مبتلا نشان دهد.

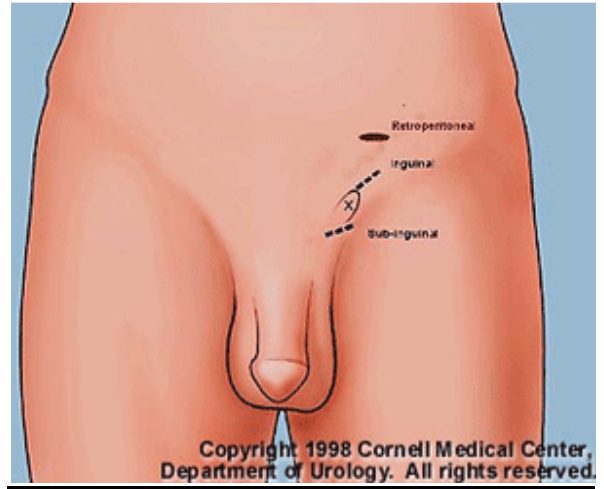
آیا واریکوسل همیشه نیاز به درمان دارد؟ خیر. واریکوسل نیاز به درمان ندارد مگر اینکه باعث درد غیر قابل تحمل، ناباروری و یا کوچک شدن پیشرونده بیضه شود.

نکته مهم: از آنجا که واریکوسل بر روی اسپرم سازی تاثیر میگذارد یکی از مواردیکه نیاز به عمل وجود دارد اختلال کیفیت و کمیت اسپرم است که از طریق آزمایش آنالیز اسپرم (اسپرموگرام) تشخیص داده میشود.

در این تست فرد پس از تحریک آلت تناسلی نمونه مایع منی را جهت آنالیز به آزمایشگاه مربوط میدهد. نکته مهم این است که فرد حداقل باید ۷۲ ساعت قبل از انجام تست نزدیکی یا انزال نداشته باشد و پس از تهیه، نمونه را در کمتر از یک ساعت به آزمایشگاه برساند و در این فاصله از گرم شدن بیش از حد نمونه جلوگیری نماید. عدم رعایت این نکات میتواند باعث اشتباه در تست یاد شده بشود.

درمان: روشهای مختلف جهت درمان واریکوسل وجود دارد که شامل موارد زیر میشود:

(۱) جراحی باز: در این عمل که واریکوسلکتومی نامیده میشود بیمار به وسیله بیهوشی عمومی یا نخاعی مورد عمل جراحی قرار میگیرد. برش عمل در ناحیه طرفی تحتانی شکم (بالای کشاله ران) به صورت افقی یا مایل داده میشود و وریدهای متسع غیر طبیعی با نخ مسدود میشوند تا خون از مسیر طبیعی بازگشت نماید. برای بخیه پوست از نخهای غیر قابل جذب استفاده میشود که میتواند به صورت زیر پوستی یا روی پوستی زده شود. بخیه ها معمولاً ۷ الی ۱۰ روز بعد از عمل کشیده میشوند. در ۲۴ ساعت اول پس از عمل میتوان از کیسه یخ جهت کاهش درد و تورم در محل عمل استفاده نمود. بیمار همان روز یا روز بعد از بیمارستان مرخص میشود.

محل برش واریکوسل:

واریکوسل بعد از عمل:

۲) جراحی لاپارسکوپیک : در این روش بوسیله برش کوچکی از طریق دستگاه لاپارسکوپ وریدهای متسع مسدود میشود.

۳) امبولیزاسیون از راه پوست : این عمل توسط رادیولوژیست انجام می شود. فرایند انجام آن مشابه آنژیوگرافی است و وریدها توسط ماده خاصی مسدود میشوند. این روش برش کوچکتر و سیر بهبودی بهتری دارد.

انتخاب روش عمل: در روش چراحی باز احتمال عود واریکوسل کمتر از دو روش دیگر است. همچنین در کشور ما این روش بعنوان روش انتخابی در اکثر مراکز درمانی انجام می گردد. دو روش دیگر تنها در مراکز بسیار پیشرفته قابل انجام است.

مراقبت های پس از عمل : در ۲۴ ساعت اول استفاده از کیسه یخ توصیه می شود. درد بعد از عمل معمولاً چندان شدید نیست و مسکن های معمول (استامینوفن یا بروفن) جهت تسکین درد کفایت می کند. بیمار می تواند پس از ۲-۳ روز به فعالیت های عادی باز گردد و پس از دو هفته فعالیت شدید مانند ورزش را آغاز نمایند.

توصیه می شود به مدت ۱-۲ هفته از نزدیکی با همسر پرهیز شود. در صورت اختلال اولیه در آزمایش اسپرم این آزمایش ۳-۴ ماه بعد تکرار می شود.

نکته مهم: پس از عمل استفاده از لباس زیر تنگ می تواند در کاهش درد و تورم بیضه ها بسیار موثر می باشد.

عوارض عمل :

(۱) عود : ممکن است به هر علتی واریکوسل پس از ماه ها یا سال ها مجدداً "عود نماید

(۲) هیدروسل (تجمع آب اطراف بیضه) : از عوارض عمل است. استفاده از شورت تنگ از بروز آن جلوگیری می نماید.

(۳) آسیب عروق ناحیه محل عمل: که می تواند منجر به کوچک شدن بیضه و یا باعث خونریزی به داخل بافت کیسه بیضه شود که هماتوم نامیده می شود.

(۴) عفونت : در صورت عدم رعایت نکات بهداشتی عفونت محل عمل محتمل است . در صورت بروز قرمزی شدید سوزش و تب حتماً "به پزشک خود مراجعه نمایید.

نکته مهم: بروز هیدروسل و هماتوم معمولاً "نیاز به درمان جراحی ندارد و با استفاده از شورت تنگ و داروی خوراکی بهبود می یابد .